M. 11514:1-35. G. 887

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv..forsk-
ning vid Lunds universitet

Vätternexpeditionen 1936.

Närke.
Snuddo hd.
Hammars pa.
Bastedalen.

Innehåller: 35 blad foto
45 foto
4 teckningar.

M. 11514.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Not.

M. 11514:1.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Genom Hammarsundet mellan fastlandet och tre stora öar i linje (Kungsholmen, Tullholmen och Grönön) går farleden från alsen rakt söderut. Tvärs för Kuholmen och Haxgrönen tar norra Vätterns skärgård slut och med undantag för Rökenäsarna och grunden vid Lakaskär och Fjäle ligger Vättern hela vägen ner till södra änden som det innanhav man vant sig vid - öppet, orörligt och monumentalt tyst.

Expeditionen företar en. att ännu en natt njuta av skärgårdens och vikarnes behag. Knappt har Tullholmen glidit förbi akterut förrän Graun gör en liten elegant lov och försvinner med de skräckslagna expeditionsmedlemmarna in i en liten vik utsprucket räunig öster om Kjöhorsets farled. Expeditionen är i Apelviken och där borta vid det inre av den lilla stenkantade bukten ligger Barstedalens brygga och röda tegelstensfabriken i sol. Det gör ont i ögonen av all färg. "En äkta Wilhelmsson" skulle de svåra Lundaestetera ha uttryckt det hela i. F.ö. inte så dumt. graniten i Barstedalen, bryggan och den röda tegelfärgen är bohuslänska.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

M. 11514:2.

Uppe i disponentbostaden står bruksägare Göbel (av exp. omedelbart döpt till dr. Goebbels) och tittar på den lilla fiskebåten som anlöper bryggan. Efter överståndén presentation visar sig disp. själv fuska lite smått i fiske och drar ut en del intressanta saker i en vedbod. Det är nästan allmogesaker, icke disponentgrejor som exp. fiskade. Efter en grogpunsch uppe i disponentens trädgård med tvenne mäjorna döttrar som väktmor dras sig exp. ivrigt bockande bort till en nästig allmogefiskare. Denne kör in här o. är ovillig att prata, men Dödåns exp. kört in hans bo knallar han med ner till sitt båthus — ve och fasa, gubben har byggt om sitt gamla, -detta liknar ett skåp med ett elegant hjärta på dörren. Exp. får vidare veta att N. M. el. Ulma haft en student (Ohlsson) nere i Bastedalen en el. två månader utan att denne besökt trakterns och norra Vätterns monumentalfiskare i stort format, gamle Alvin på Rökuen. Exp. gråt bittra tårar vid tanken på de förlorade upplysningarna.

M. 11514:3.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Många det påtalats att en kvinnlig husmödraskola existerar på platsen haft denna meningen riverkan på Oddson???

Resultatet av exp:s undersökningar blev följande redogörelse som omfattar:

Not.
Mete m.-spö.
Sättmete
Kjänder.
Abborrsump.
Nätbricka.
Mudemåsbåt.
Sumpar.
Mörtkus.
Pulsar
Lakstrut.
Kräcka.
Kasse.
Lakbåse.
Lakstrutar.

Häri ingår besöket på Sjömanstorpet hos Gideon Engdahl, en trevlig och bra meddelare.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv_forsk-
ning vid Lunds universitet

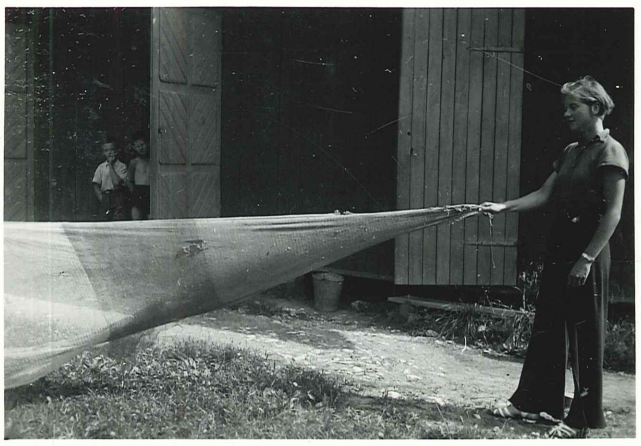
M. 11514:4.

4

Not. 1.

Man har not vid flera drätter, t. ex. Sikakulan, Svinga, Ekholmen, Högberget och Stinnen. På det sista stället har man icke mindre än 3 drätter.

Omstående foto visa detalj av kalven. Den har samma maskstorlek som armarna - 7 mm. - och är av samma material - hemspunnet lingarn.

1

2

M. 11514:5.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Not. 2.

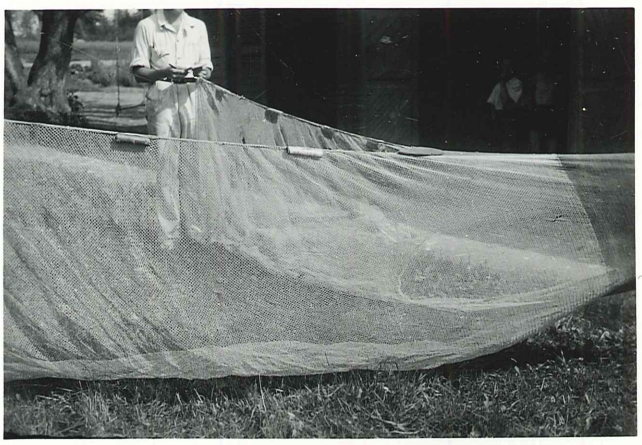
Huggit. Obs. "kråkan", flötet av trä (storlek 14 x 28 cm) ovanpå huggit!

Övriga flöten äro näverrullor. Sänkena äro ben el. horn.

3

4

M.11514:6.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Not.

Arm. Bågen i 3.
armens ena ände har
ingt påskrift. Saknas.

5

6

11514

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Möte med Spö.

M.11514:7.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Mietspö. 1.

7

M. 11514:8.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

2.

Matkork

utan hulling
smidd. Reven utan flöte!

M. 11514:9.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv-forskning vid Lunds universitet

Sädmete.

Kolven är av handsmitt järn med en största längd av 13 cm. Resen linds upp på en sticka, 5 3 cm. lång och 5 cm. bred.

M. 11514:10.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Mjärde.

Als! påhena av tegelsten.

10

M. 11514: 11.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv.forsk-
ning vid Lunds universitet

Mjärde.

Mjärden har 2 gjordar och 1 ingång (s.k. sidogång). Avståndet mellan gjordarna är 30 cm, från den andra gjordens tills sprutens ände 30 cm. Bottens diam. är 25 cm. Maskstorleken är 1 cm. mellan knutarna.

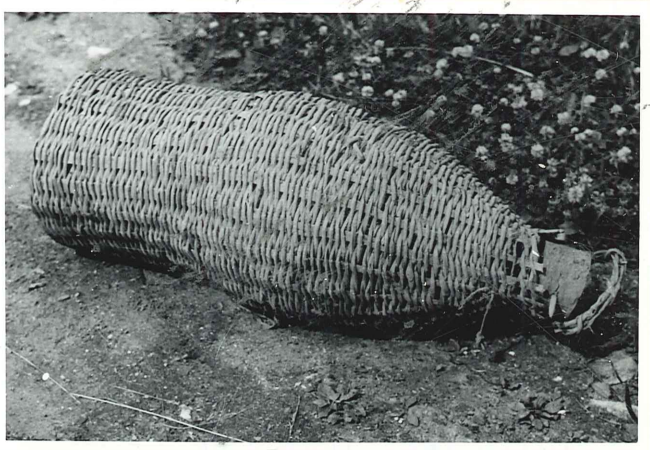
M. 11514:12.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Ålnjärde.

Mjärdens längd är 75 cm. Diametern är vid halsen 10 cm., vid det bredaste stället 34 cm. och vid botten 25 cm.

12

13

M. 11514:13.

FOLKLIVSARKIVET 13
Institutionen för folktivsforskning vid Lunds universitet

Abborrmjärde.

Avståndet mellan de två jorarna är 33 cm. och från andra joren till strutens ände 27 cm. S:tillergångens (ingångens) diam. är 25 cm.

Abborrmjärdarna sättas ung. den 8. maj, då abborren börjar leka. De sänkas med sten och kopplas samman med en rev, till vilken en kort lina löper upp från varje mjärde. Mellan mjärdarna – de sättas upp till ett 20-tal – är avståndet 4 famnar. Det hela kallas en mjärrev. Den sättes vanligen intill en holme el. dyl.

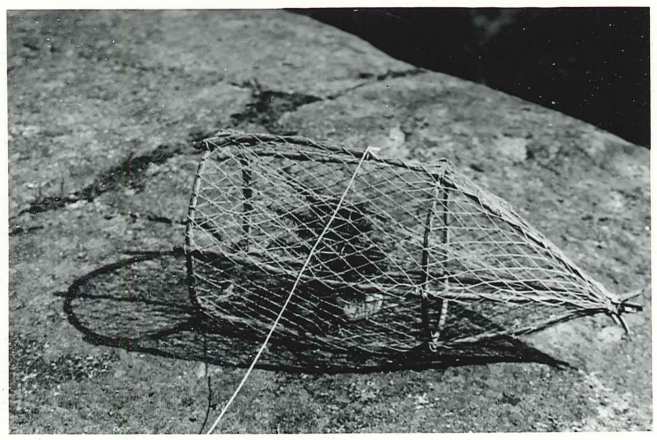
Obs. att mjärdarna äro risade med lent granris i tillergången!

M. 11514:14.

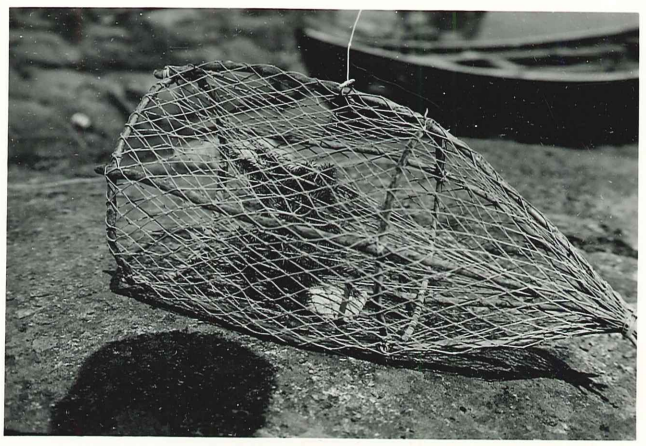
FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

887

Abormmjärde.

14

15

16

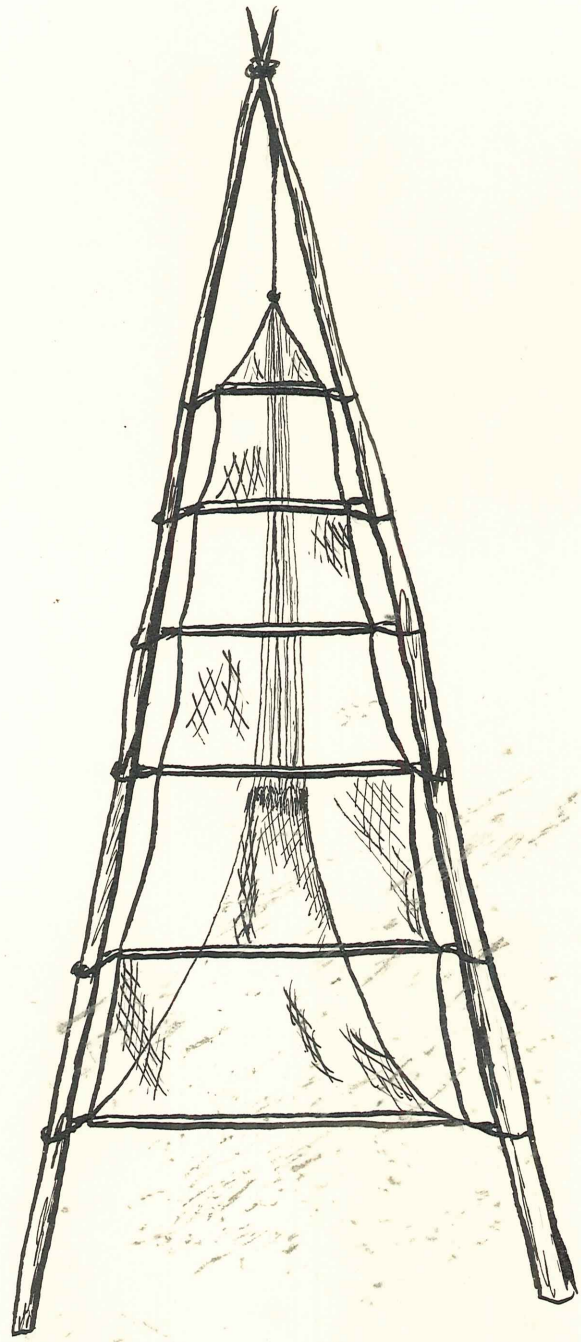
17

M. 11514:15.

887

Laksbrut

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

S. L.

M. 11514:16.

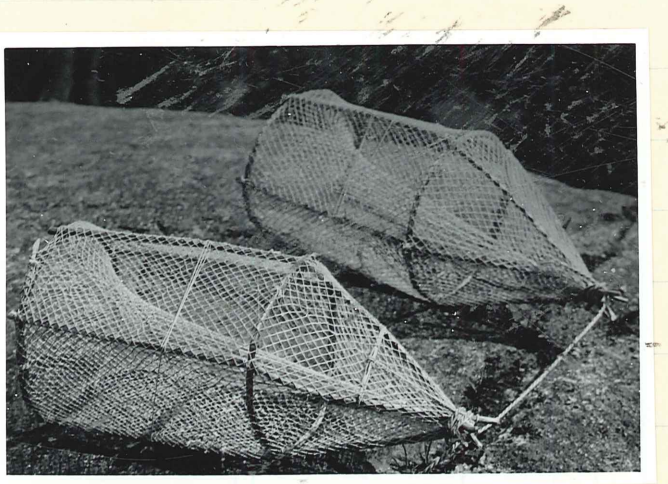
FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

16

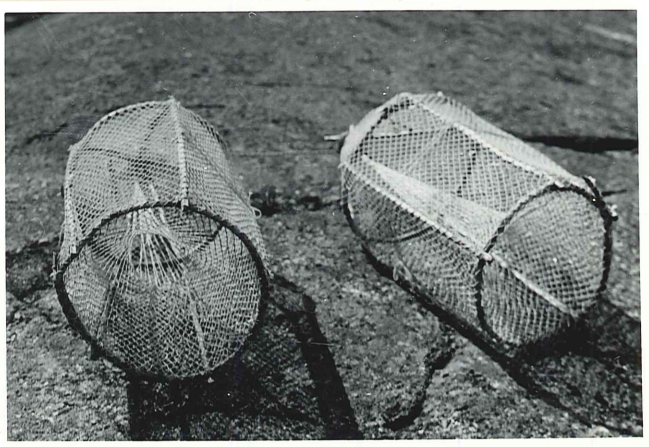
Lögnjärer.

Mjärdarna äro av samma modell som aborrmjärdarna. Sänkena äro av tegelsten, storlek 13 x 3 dm.

18

19

M. 11514:17.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv.forsk-
ning vid Lunds universitet

Aborrsump.

Sumpen ut-
göres av det inre packet
av inloppet, som av-
stängts med ett nät.

20

21

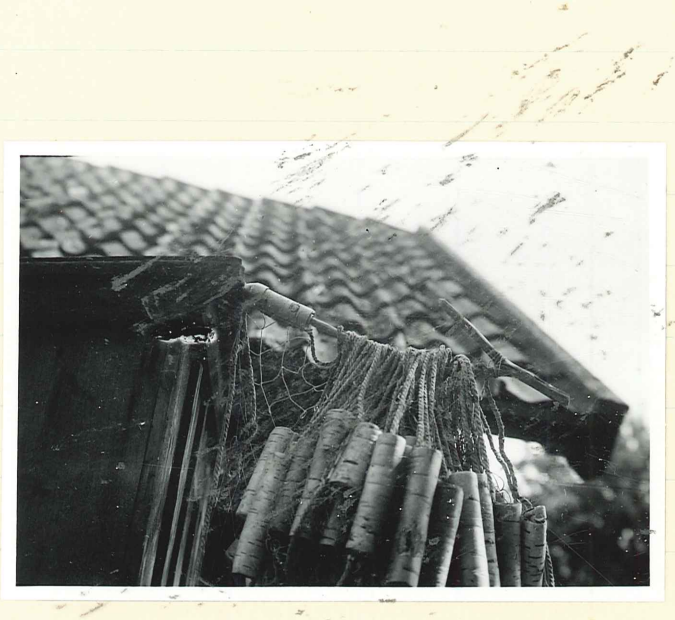

M. 11514:18.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Nätstickor.

Sjövreten.

M. 11514:19.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

G. L.

M. 11514:20.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Nätsticka.

Längden är 28 cm., bredden (på det bredaste stället) 6,5 cm.

23

M. 11514

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

Undenäsbåt.

M. 11514:21.

887

Undenäsbåt.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

21

24

Totalvy.

25

Fören.

26

Aktern.

M. 11514:22.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för fe[illegible]nv-forskning vid Lunds universitet

Sump.

Sumpen är en vanlig låda med borrhål.

27

M. 11514:23.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv.forsk-
ning vid Lunds universitet

Samp.

Modellen
är den vanliga: Låda
med bordsål.

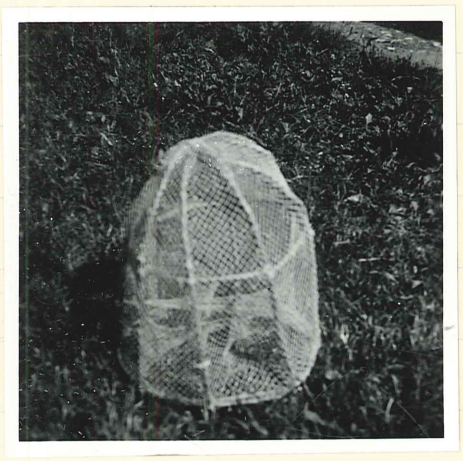

28

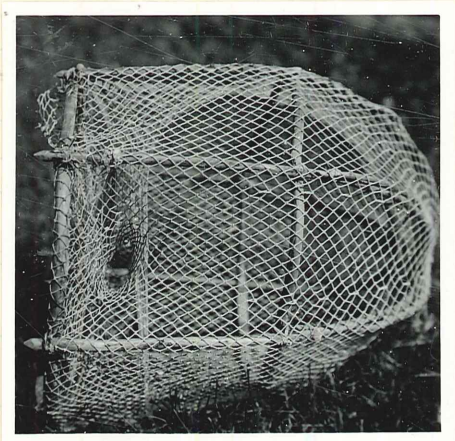
FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Mörthus.

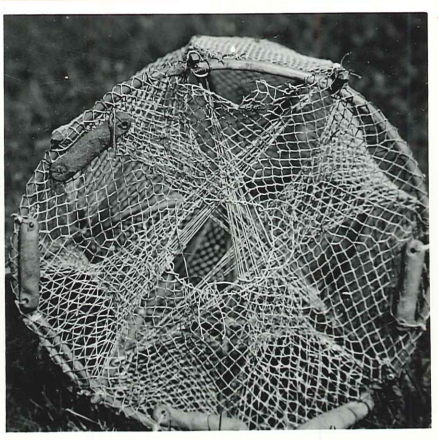
Mörthusets höjd är 50 cm. Bottens diam. är 45 cm. Hålet i botten har en diam. av 10 cm. Maskstorleken är 1 cm. mellan knutarna.

29

30

31

M. 11514:25.

887

25

32

33

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

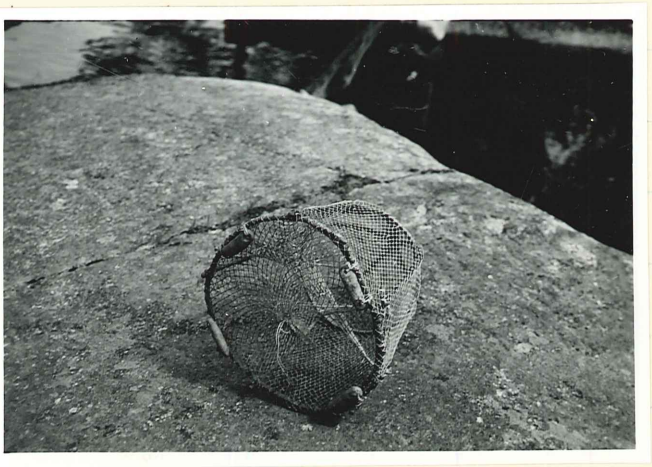
Mörkstuga.

Avståndet mellan de 2 jorarna är 28 cm, från andra joran till stutens ände 23 cm. Bottens diam. är 39 cm.

Stänkena äro av tegel.

Maskstorleken är 11 mm. mellan knutarna.

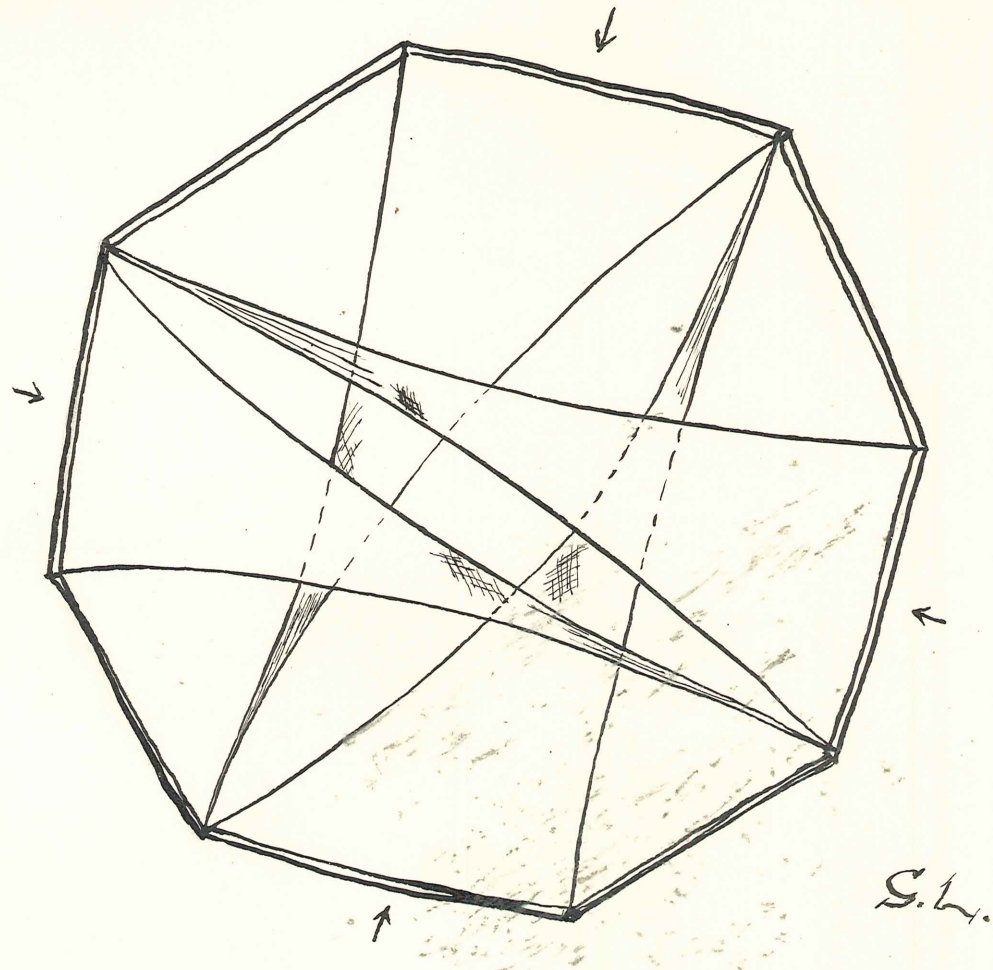
Mörkstugan mäs med mäskbollen.

34

M. 11514:26.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Ingångarna sedda från botten.

M. 11514:27.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Puls.

På ett 2,30 m. långt skaft av trä sitter pulsen, som nu har en längd av 12 cm. och en diam. av 12 cm.

Pulsen användes vid Gipsträffarna.

35

36

M. 11514:28.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv_forskning vid Lunds universitet

Puls.

Pulsen består av en rund träplatta, 17 cm. i diam., fastsatt vid ett bryst 2 ½ m. långt skaft av trä.

Pulsen användes vid hypnotiska.

37

38

M. 11514:29

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Lakstrut.

Strutten har formen av en mjärde, som upphängts mellan 2 käppar. Den har 6 gjordar (största diam. har den nedersta: 47 cm., minsta diam.: 30 cm.) som fastbundits vid de två 135 cm. långa käpparna. Maskstorleken är 3 cm.

Till strutten hör en ½ m:s landgång.

Lakstrutten har icke gamla anor i trakten, ty de försök man använt med redskapet ha icke slagit väl ut.

M. 11514:30. 887 30

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Lakstrut.

39

40

M. 11514:31.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv forskning vid Lunds universitet

Kräcka.

Består av en skalad talltopp. Användes att dragga efter mät med.

41

M. 11514:32.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Kasse.

Kassens diam. är 35 cm.; dess djup är 30 cm.

42

43

M. 11514:33.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Lahbuan.

Modern typ.

44

M. 11514:34.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforskning vid Lunds universitet

Lakstutar m. m.

En pastor Vilhelmi gjorde för någon tid sedan ett försök att införa bl. a. lakstutar men misslyckades.

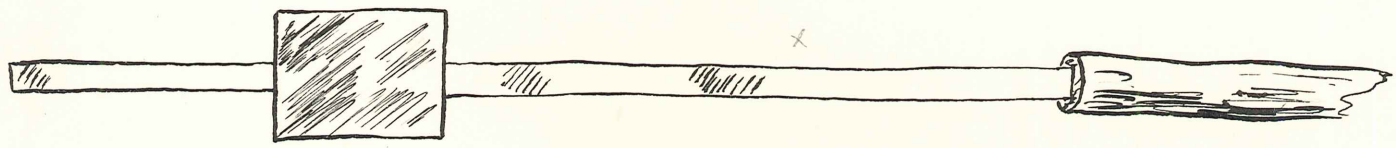
Följt visar prästmannens posthuma redskap.

45

M, 11514:35.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folkliv forskning vid Lunds universitet

S. L.

Gäddfjäder i naturlig storlek.